

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE PLENAIRE VERGADERING
VAN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA SÉANCE PLÉNIÈRE
DU

03-05-2000
namiddag

03-05-2000
après-midi

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	:	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social chrétien</i>
SP	:	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : *Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer*
QRVA : *Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
HA : *Handelingen (Integraal Verslag)*
BV : *Beknopt Verslag*
PLEN : *Plenumvergadering*
COM : *Commissievergadering*

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : *Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif*
QRVA : *Questions et Réponses écrites*
HA : *Annales (Compte Rendu Intégral)*
CRA : *Compte Rendu Analytique*
PLEN : *Séance plénière*
COM : *Réunion de commission*

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud**Woensdag 3 mei 2000, 14.15 uur
PLEN 053**

BERICHTEN VAN VERHINDERING	5
WERELDDAG VAN DE PERSVRIJHEID	5
WETSONTWERP EN VOORSTELLEN	6
- Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 4 april 1995 houdende fiscale en financiële bepalingen (410/1 en 2)	6
algemene bespreking	6
<i>Spreker: Jef Tavernier</i> , rapporteur, voorzitter van de AGALEV-ECOLO-fractie	
bespreking van de artikelen	6
- Wetsvoorstel van de heren Jo Vandeurzen, Servais Verherstraeten en Tony Van Parys betreffende de echtscheidingsbemiddeling (67/1 tot 14)	7
algemene bespreking	7
<i>Speakers: Jo Vandeurzen, Thierry Giet, Geert Bourgeois, Fred Erdman, Jean-Jacques Viseur, Guy Hove, Charles Michel, Bert Schoofs</i>	
bespreking van de artikelen	16
- Wetsvoorstel van de heer Geert Bourgeois tot opheffing van artikel 150, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering (41/1 en 2)	18
algemene bespreking	18
<i>Speakers: Hugo Coveliers</i> , rapporteur, voorzitter van de VLD-fractie, Geert Bourgeois	
bespreking van de artikelen	18
HERZIENING VAN DE GRONDWET	18
Ontwerp tot herziening van artikel 147, tweede lid, van de Grondwet, om de woorden "behalve bij het berechten van ministers en leden van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen" op te heffen (overgezonden door de Senaat) (zonder verslag) (555/1)	18
bespreking	18
bespreking van het enig artikel	19
BIJLAGE	21
INTERNE BESLUITEN	21
COMMISSIES	21
SAMENSTELLING	21
INTERPELLATIEVERZOEKEN	22
INGEKOMEN	22
INGETROKKEN	22

Sommaire**Mercredi 3 mai 2000, 14.15 heures
PLEN 053**

EXCUSES	5
JOURNEE MONDIALE DE LA LIBERTE DE LA PRESSE	5
PROJET DE LOI ET PROPOSITIONS	6
- Projet de loi modifiant la loi du 4 avril 1995 portant des dispositions fiscales et financières (410/1 et 2)	6
discussion générale	6
<i>Orateur: Jef Tavernier</i> , rapporteur, président du groupe AGALEV-ECOLO	
discussion des articles	6
- Proposition de loi de MM. Jo Vandeurzen, Servais Verherstraeten et Tony Van Parys relative à la médiation en matière de divorce (67/1 à 14)	7
discussion générale	7
<i>Orateurs: Jo Vandeurzen, Thierry Giet, Geert Bourgeois, Fred Erdman, Jean-Jacques Viseur, Guy Hove, Charles Michel, Bert Schoofs</i>	
discussion des articles	16
- Proposition de loi de M. Geert Bourgeois abrogeant l'article 150, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle (41/1 et 2)	18
discussion générale	18
<i>Orateurs: Hugo Coveliers</i> , rapporteur, président du groupe VLD, Geert Bourgeois	
discussion des articles	18
REVISION DE LA CONSTITUTION	18
Projet de révision de l'article 147, alinéa 2, de la Constitution, en vue de supprimer les mots "sauf le jugement des ministres et des membres des Gouvernements de communauté et de région" (transmis par le Sénat) (sans rapport) (555/1)	18
discussion	18
discussion de l'article unique	19
ANNEXE	21
DÉCISIONS INTERNES	21
COMMISSIONS	21
COMPOSITION	21
DEMANDES D'INTERPELLATION	22
DEMANDES	22
RETRAIT	22

MEDEDELINGEN	23	COMMUNICATIONS	23
SENAAT	23	SÉNAT	23
OVERGEZONDEN WETSONTWERPEN	23	PROJETS DE LOI TRANSMIS	23
AANGENOMEN WETSONTWERPEN	23	PROJETS DE LOI ADOPTES	23
EVOCATIE	24	EVOCATION	24
REGERING	24	GOUVERNEMENT	24
VERSLAG	24	RAPPORT	24
OVERGEZONDEN KONINKLIJK BESLUIT	24	ARRETE ROYAL TRANSMIS	24
WIJZIGINGEN	25	MODIFICATIONS	25
ARBITRAGEHOF	25	COUR D'ARBITRAGE	25
PREJUDICIELE VRAGEN	25	QUESTIONS PREJUDICIELLES	25
REKENHOF	25	COUR DES COMPTES	25
HCI-CONFERENTIE F-16	25	CONFERENCE ISC F-16	25
JAARVERSLAG	26	RAPPORT ANNUEL	26
FEDERAAL PLANBUREAU	26	BUREAU FEDERAL DU PLAN	26
RESOLUTIES	26	RÉSOLUTIONS	26
EUROPEES PARLEMENT	26	PARLEMENT EUROPEEN	26
ADVIEZEN	27	AVIS	27
NATIONALE ARBEIDSRAAD	27	CONSEIL NATIONAL DU TRAVAIL	27
FEDERALE RAAD VOOR DUURZAME ONTWIKKELING	27	CONSEIL FEDERAL DU DEVELOPPEMENT DURABLE	27
VARIA	28	DIVERS	28
VLAAMSE BEROEPSVERENIGING TANDARTSEN	28	"VLAAMSE BEROEPSVERENIGING TANDARTSEN"	28
NATIONAAL INSTITUUT VOOR DE STATISTIEK	28	INSTITUT NATIONAL DE STATISTIQUE	28

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MERCREDI 3 MAI 2000

14.15 heures

PLENAIRE VERGADERING

van

WOENSDAG 3 MEI 2000

14.15 uur

De vergadering wordt geopend om 14.16 uur door de heer **Herman De Croo**, Kamervoorzitter.

La séance est ouverte à 14.16 heures par M. **Herman De Croo**, président de la Chambre.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering :

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance :

Daems.

De **voorzitter** : De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Een reeks interne besluiten en mededelingen moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in de bijlage bij de handelingen van deze vergadering opgenomen worden.

Une série de décisions internes et de communications doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe des annales de cette séance.

Berichten van verhindering**Excusés**

José Canon, Karel Pinxten, wegens ziekte / pour raison de santé;

Erik Derycke, Europese Unie / Union européenne;

Simonne Creyf, Martine Dardenne, Jacques Lefevre, Geert Versnick, Interparlementaire Unie / Union interparlementaire;

Yvon Harmegnies, Pierre Lano, André Schellens, buitenslands / à l'étranger.

Werelddag van de persvrijheid**Journée mondiale de la liberté de la presse**

Vandaag 3 mei 2000 is de 10de werelddag van de persvrijheid. In onze democratische samenleving speelt de pers een essentiële rol in de bescherming van het individu en bij de controle van de uitvoerende macht. De pers is een onmisbare bondgenoot van het parlement en van de burger in het uitoefenen van hun controletaak. De taak van de pers bestaat erin de burger op een correcte en diepgaande wijze te informeren over de thema's die in dit parlement behandeld worden, hun maatschappelijke weerslag juist in te schatten en onderliggende machtsstructuren en belangen van machtsgroepen bloot te leggen en aan te klagen. Het is dan ook logisch dat de verhouding tussen journalisten en politici niet altijd rimpelloos verloopt, maar dit is juist een bewijs van het belang en de onafhankelijkheid van de pers. De pers, die een voor de democratie uiterst belangrijke rol vervult, kan deze rol alleen waarmaken binnen een rechtsstaat waar de persvrijheid, maar ook de rechten van de individuen in al hun aspecten gerespecteerd worden. Ik wens vandaag dan ook mijn waardering voor de pers te tonen en mijn medeleven te betuigen met alle personen die bij het uitoefenen van hun taak hun leven hebben verloren.

Puis-je vous rappeler que nous célébrons aujourd'hui, le 3 mai, la journée mondiale de la liberté de la presse. Dans notre société démocratique, la presse joue un rôle essentiel dans la protection de l'individu et le contrôle du pouvoir exécutif. Elle constitue l'allié incontournable du citoyen ainsi que du parlement dans l'exercice de sa mission de contrôle. La presse a pour mission d'informer correctement et dans le détail le citoyen à propos de thèmes examinés au parlement, d'en évaluer les répercussions sociales et de mettre à nu et de dénoncer les structures et les intérêts des groupes de pression qui les sous-tendent. Il est dès lors logique que les relations entre les journalistes et les hommes et femmes politiques ne se passent pas toujours sans heurts, mais ce sont précisément ces heurts qui attestent de l'importance et

voorzitter

de l'indépendance de la presse. La presse, qui joue un rôle particulièrement important au sein de la démocratie, ne peut accomplir sa mission que dans le cadre d'un Etat de droit garantissant la liberté de la presse ainsi que les droits individuels sous tous leurs aspects. Dès lors, je tiens à exprimer aujourd'hui toute ma considération à l'égard de la presse et à saluer la mémoire de tous ceux qui ont perdu la vie dans l'exercice de leur profession de journaliste.

Wetsontwerp en voorstellen**Projet de loi et propositions****Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 4 april 1995 houdende fiscale en financiële bepalingen (410/1 en 2)****Projet de loi modifiant la loi du 4 avril 1995 portant des dispositions fiscales et financières (410/1 et 2)**

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer **Jef Tavernier**, rapporteur : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal kort verslag uitbrengen over de bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 4 april 1995 houdende fiscale en financiële bepalingen.

Het gaat om een zeer beperkte wijziging inzake de opdracht en de mogelijkheden van de Koninklijke Munt van België die sinds 1 januari 1997 een staatsbedrijf is geworden. Voor de schenkingen van muntstukken en medailles, die voorheen werden gedaan door het Muntfonds en nu door de KMB, moet telkens opnieuw een machtiging in de begroting worden ingeschreven. Door deze wijziging kan dit voortaan zonder inschrijving in de begroting.

De commissieleden waren het allen over de grond van het ontwerp eens. Wel werden er vragen ter verduidelijking gesteld. Zo vroeg de heer Borginon of de euro ook als nationale munt kon worden beschouwd, waarop het antwoord bevestigend was. Er was ook een toelichting van de heer Maingain.

Ten slotte werd aandacht besteed aan de opmerking van het Rekenhof dat er sinds jaren problemen rijzen bij eerst het Muntfonds, daarna de Koninklijke Munt van België, in verband met de jaarrekeningen.

De bemerkingen werden opnieuw gemaakt. Het is volgens mij belangrijk te vermelden dat naar aanleiding van die opmerkingen - op voorstel trouwens van de minister

van Financiën - de afspraak werd gemaakt dat de subcommissie Rekenhof van de Kamer van volksvertegenwoordigers binnenkort - dat zou deze maand moeten gebeuren - een grondige bespreking zou wijden aan de jaarrekeningen 1996, 1997, 1998 en zelfs 1999 van de Koninklijke Munt, want die jaarrekeningen zijn tot op heden nog nooit aan het parlement voorgelegd. Wij zijn nu in het jaar 2000. Het wordt dus toch stilaan tijd.

Het is belangrijk dat het parlement deze zaak verder opvolgt, ook al is dat terzijde van het eigenlijke onderwerp van het wetsontwerp, met name het verlenen van een iets grotere autonomie aan de Koninklijke Munt.

Het wetsontwerp werd aangenomen met 9 stemmen voor bij 1 onthouding.

De **voorzitter** : Vraagt nog iemand het woord ? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole ? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) (**410/1**)

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Je tiens à souligner, monsieur le ministre chargé des relations avec le parlement, que nous avons beaucoup apprécié que les membres du gouvernement commentent à déposer leurs projets de loi avec un résumé et y joignent une coordination des textes. Nous avons eu quelques difficultés à arriver à cette manière de faire, mais nous vous demandons maintenant de persévérer dans cette voie. Je vous en remercie.

Wij stellen dat op prijs en maken het over aan de collega's. Het zijn de ministers Vande Lanotte en Reyniers die dit hebben voorzien.

Proposition de loi de MM. Jo Vandeurzen, Servais Verherstraeten et Tony Van Parys relative à la médiation en matière de divorce (67/1 à 14)

Wetsvoorstel van de heren Jo Vandeurzen, Servais Verherstraeten en Tony Van Parys betreffende de echtscheidingsbemiddeling (67/1 tot 14)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Geert Bourgeois, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zou mijn betoog graag starten met een uitdrukkelijk woord van dank aan al degenen die aan de besluitvorming rond dit wetsvoorstel hebben meegewerkt. Ik heb onze medewerkster die in belangrijke mate de pen heeft vastgehouden en die nu op huwelijksreis is vertrokken beloofd dat ik haar naam in de Handelingen van het parlement zou laten noteren. Een voorstel over gezinsbemiddeling kan niet beter starten dan met een verwijzing naar iemand die op huwelijksreis is vertrokken. Verder wil ik dank betuigen aan de ambtenaren van het secretariaat evenals aan de minister van Justitie, die hier vertegenwoordigd wordt door minister Daems, en de medewerkers van zijn kabinet. Zij hebben op een deskundige en constructieve manier meegewerkt aan het wetsvoorstel. Dit is dus in feite niet langer een wetsvoorstel van mij als indiener alleen maar van alle leden van de commissie. Er was heel wat inbreng van eenieder en het wetsvoorstel heeft een grote meerwaarde gekregen door de discussie. Het was een mooi voorbeeld van een constructieve parlementaire discussie. Ik wil mijn dankwoord besluiten met een dankbetuiging aan de voorzitter van de commissie die de werkzaamheden vastberaden heeft geleid zodat het voorstel ook goed geland is. Dit kan dus de landing-Erdman worden genoemd.

Het is niet mijn bedoeling om het hele wetsvoorstel hier in extenso toe te lichten. We moeten de impact van dit wetsvoorstel op de gerechtelijke procedures niet overdrijven. Het is echter belangrijk omdat het aangeeft dat het parlement een nieuwe oriëntatie kan geven als wij nadenken over de gerechtelijke procedure en de functie van justitie in de samenleving, wetend hoe overbevraagd de justitie is en hoe zij zoekt naar een tweede adem en een grotere geloofwaardigheid. Hoewel wij veel aandacht besteden aan de strafrechtelijke aspecten van de justitie, hebben wij met dit wetsvoorstel toch opnieuw aandacht willen vragen voor de justitie als instantie die in vaak zeer pijnlijke en emotionele discussies die zich tijdens een echtscheidingsprocedure kunnen ontwikkelen, tussenbeide komt. Wij geven aan dat wij er ons in het parlement van bewust zijn dat onze justitie ook haar grenzen moet

kennen. De justitie moet zich kunnen terugplooien op haar essentiële kerntaken en zich oriënteren naar de instanties en actoren die bij het oplossen van bepaalde - in dit geval familiale - geschillen meer aangewezen zijn om met haar steun te trachten tot oplossingen te komen waarin mensen zich kunnen vinden. Deze oplossingen moeten niet alleen rechtvaardig zijn maar door de mensen ook als rechtvaardig worden ervaren. Daarom is de suggestie om de procedure van de bemiddeling in het Gerechtelijk Wetboek in te schrijven een zeer belangrijke principiële stap. We hebben hierover in de commissie lang gedebatteerd en we hebben uiteindelijk de keuze gemaakt dat wij als wetgever moeten durven te zeggen dat de rechter, degene bij wie de partijen komen in het volle vuur van de strijd, de mogelijkheid moet krijgen om het geschil in een veel objectievere context te plaatsen. Dan kan men de emotionaliteit van de discussie verlaten en kunnen deskundigen trachten om door overleg met de partijen tot oplossingen te komen die door iedereen als eerlijk en correct worden aanvoeld.

Wij hebben lang gediscussieerd over de vraag of wij van bemiddeling als middel voor het beslechten van conflicten een algemene regel moesten maken. In een aantal landen staat men daarmee al veel verder. Het ging er dus om of wij het bemiddelen in zijn algemeenheid al dan niet in het gerechtelijk procedurerecht zouden inbrengen.

De commissie heeft, naar aanleiding van de bespreking van het wetsvoorstel, wijs gehandeld door in eerste instantie te trachten de procedurele aspecten en het statuut van de bemiddelaars te regelen. Het gaat hier immers over een materie die zich bij uitstek leent tot bemiddeling, met name de familiale en emotionele zaken met betrekking tot echtscheiding en conflicten tussen ouders, kinderen, samenwonenden. De commissie heeft getracht om deze nieuwe procedure juridisch te kaderen in een breder toepassingsgebied van de bemiddeling. Uit de hoorzittingen is gebleken dat er reeds bemiddelaars en advocaten zijn die deze opleiding gevolgd hebben, dat er mensen zijn in het algemeen welzijnswerk in Vlaanderen met deze deskundigheid, dat er rechters zijn die de partijen voorzichtig suggereren om het conflict in een serene context met de hulp van een bemiddelaar te bekijken. Dat is echter improvisatie, een experiment. De hoorzittingen hebben aangetoond dat het nuttig is om het statuut van de bemiddelaars - waarop ik straks nog terugkom - beter te regelen. Het is ook belangrijk om de positie van de rechters in de discussie te verduidelijken. De rechter is niet langer de lijdzame figuur die geen initiatief kan nemen. Hij kan nu, weliswaar met instemming van de partijen, initiatief nemen. Tenslotte is het nodig om een procedurele bypass te organiseren tussen een echtscheiding op grond van bepaalde feiten en een mogelijke echtscheiding in onderlinge toestemming wanneer de bemiddeling tot een akkoord tussen de partijen zou hebben geleid. Deze elementen hebben ons ertoe gebracht om die procedure in te schrijven.

Jo Vandeurzen

Het voorstel tot echtscheidingsbemiddeling is een voorstel geworden dat de titel gezinsbemiddeling draagt. Als christen-democraten zijn wij daarover verheugd. Wij hechten immers veel belang aan de duurzame relaties tussen mensen. Wij geven als wetgever het signaal om de geschillen betreffende de persoon, het levensonderhoud of de goederen van echtgenoten, samenwonenden, kinderen, in het kader van een bemiddeling te bekijken. De ontwikkeling en de verruiming van het voorstel is in belangrijke mate geïnspireerd door collega Giet. Dit is een goede evolutie die wij onmiddellijk hebben ondersteund. Het voorstel staat nu op een goede plaats in het Gerechtelijk Wetboek, is toepasbaar op velerlei conflict-situaties met een familiaal karakter. Het voorstel kan de partijen in heel wat conflictsituaties tot een andere oplossing inspireren. Het oordeel van de rechter is vaak een salomonsoordeel maar niet altijd een oordeel waarmee alle partijen zich kunnen verzoenen.

Ik wil nog even uw aandacht vestigen op een aantal belangrijke elementen in de algemene bespreking, met name de belangrijkheid in de oriëntatie van de justitie, een andere manier van geschillenbeslechting, de familiale context als belangrijke eerste keuze om in een wet te consacreren en de verruiming van de problematiek tot de familiale geschillen.

De bemiddelingsprocedure wordt gekenmerkt door een aantal bepalingen. Door de discussie in de commissie, met deskundigen, is de tekst positief geëvolueerd. Ik wil dan ook iedereen bedanken die hieraan zijn bijdrage heeft geleverd. Er werd, ten eerste, bepaald dat de Koning de tarieven zal vastleggen. Ten tweede is de bemiddelaar gebonden aan het beroepsgeheim. Dat is een belangrijk element. Ten derde hebben wij uitdrukkelijk aangegeven dat bemiddeling alleen mogelijk is in een context van vrijwilligheid. Ten vierde moet de bemiddelaar ook een aantal kwaliteiten en deskundigheden bezitten. De kern van het verhaal is echter dat de bemiddeling in familiale zaken wordt voorbehouden aan mensen die een bijzondere opleiding hebben genoten. De rechter kan dan de context van de procedure bepalen.

We kijken opnieuw naar de gemeenschappen. Ook op het vlak van de schuldbemiddeling en het statuut van de schuldbemiddelaar hebben we gekeken naar de gemeenschappen om erkenningscriteria te bepalen voor zij die geen advocaat of notaris zijn. Als de Kamer dit wetsvoorstel goedkeurt, betekent dit opnieuw een oproep aan de gemeenschappen om vanuit hun bevoegdheden het nodige te doen zodat natuurlijke personen, andere dan notarissen en advocaten, deze rol kunnen opnemen en daarvoor de nodige erkenning kunnen krijgen.

Collega's, in de discussie in de commissie is dikwijls gewezen op het feit dat bemiddeling geen gerechtelijke expertise is. Het lijkt mij belangrijk dit nogmaals te

onderstrepen. Dikwijls hebben we gemerkt dat de neiging bestaat om de bemiddelaar te vergelijken met een gerechtelijk expert die de rechter als het ware adviseert over het vonnis en de oplossing van het geschil. Het is belangrijk nogmaals te onderstrepen dat dit uiteraard niet de taak is van de bemiddelaar.

De bemiddelaar is iemand die met een zeker professionalisme een kader tracht te scheppen waardoor de partijen hun passies wat kunnen verlaten, hun geschil kunnen objectiveren, met redelijke argumenten hun zaak kunnen bepleiten en trachten mekaar te overtuigen. De bemiddelaar probeert daarin niemand te beïnvloeden in de een of andere richting. Hij tracht als een gespreksleider ervoor te zorgen dat de partijen tot gezamenlijke inzichten komen wat de onderhoudsverplichting, het hoede- en bezoekrecht over de kinderen, enzovoort betreft. Dit is een belangrijk verschil.

In de besprekingen werd erop gewezen dat de bemiddelaar zich na afloop van de bemiddeling niet tot de rechter wendt met een soort evaluatieverslag. Hij is evenmin gemandateerd om over zijn werkzaamheden verslag uit te brengen en als het ware een soort waardeoordeel te geven aan de rechter dat deze laatste zou kunnen beïnvloeden in zijn beslissing wanneer de bemiddeling zou mislukken. Het is volgens mij belangrijk dat we dit onderscheid blijven maken. We hebben hier niet te maken met een expertise en dus ook niet met een procedure die beheerst wordt door de regels van de gerechtelijke expertise. Het leek mij belangrijk dit nog even te onderstrepen.

Ik zou mijn korte commentaar willen beëindigen met een blik op de toekomst. Gezinsbemiddeling in het Gerechtelijk Wetboek inschrijven is volgens mij een belangrijk statement van deze Kamer, zowel op het vlak van de bemiddelingstechniek als op het vlak van het familierecht. We laten blijken dat we onze verantwoordelijkheid wensen te nemen.

In de commissie werd herhaaldelijk gewezen op het feit dat wij op het vlak van het familierecht in dit parlement nog een hele weg hebben af te leggen. We zijn momenteel bezig met de voogdijsregeling en de voorlopige bewindvoerder. Ook de problematiek van de echtscheidingsprocedure is een thema waarover in de verschillende partijen de geesten aan het rijpen zijn zodat het mogelijk moet zijn om een verbetering door te voeren van het echtscheidingsrecht. Het moment is stilaan gekomen om te denken aan een heuse familierechtbank waarin gespecialiseerde rechters en professionelen de problematiek van de familie, het gezin en de mogelijke conflicten op een deskundige en humane manier kunnen benaderen.

Uiteindelijk is dit toch een belangrijk luik van onze justitie. In 1995 waren er meer dan 34 000 echtscheidingen waarvan de helft met onderlinge toestemming. Conflicten

Jo Vandeurzen

tussen mensen die niet van strafrechtelijke aard zijn moeten op een menselijke, correcte en rechtvaardige manier worden beslecht zodat de betrokkenen het vonnis kunnen accepteren.

In die zin is de komst van een familierechtbank met dit initiatief weer wat dichter gekomen. In het procedurele recht is dit misschien een kleine stap, maar in de conceptie van onze justitie, dus de plaats van onze justitie in deze soort van conflictbeheersing, is het een grote stap. Nogmaals mijn dank aan iedereen die daaraan met een open geest en constructief heeft meegewerkt.

M. Thierry Giet (PS) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, quelques mots suffiront pour vous dire que le groupe PS est heureux qu'un consensus ait pu se dégager lors du travail en commission sur la médiation et ce, prioritairement dans le domaine familial. Chacun a fait les pas qui s'imposaient pour proposer un texte qui, en définitive, a convaincu la majorité des collègues de l'importance à prévoir des règles applicables pour l'ensemble des litiges familiaux et non pas uniquement comme cela était prévu au départ, pour ce qui découlait de procédures en divorce.

J'admets évidemment qu'au début, j'étais sans doute le premier à me poser la question de savoir s'il fallait légiférer dans le domaine de la médiation, tant il est vrai qu'à mon sens, actuellement, le Code judiciaire et la législation dans son ensemble permettaient déjà sans doute à des magistrats audacieux de recourir à la médiation. Mais nous savons que l'audace n'est peut-être pas la qualité - si c'en est une - partagée par la majorité des magistrats et peut-être ont-ils raison d'être plus prudents que nous dans cette enceinte à certaines occasions. Puisqu'il semble que pour beaucoup de magistrats, il fallait effectivement se décider à légiférer, je crois que nous avons choisi la bonne solution et que nous sommes arrivés à un compromis tout à fait positif.

En effet, la pratique actuelle démontre que ce n'est pas uniquement le domaine du divorce au sens strict qui peut être intéressé par ce mode de règlement alternatif mais bien l'ensemble des litiges dans le domaine de la famille et ce, peu importe la situation du couple : les couples mariés, les cohabitants légaux ou de fait, les relations avec les autres membres de la famille.

Cette notion de famille évolue par ailleurs. Les situations sont plus variées qu'il y a quelques années et notre droit doit s'adapter à cette évolution sociologique. Il n'en demeure pas moins qu'en tout état de cause, toute séparation au sein d'un couple représente une épreuve et un sentiment profond d'échec ainsi qu'une souffrance intime et des angoisses. Les enfants sont souvent perdus

et eux aussi angoissés, voire otages. Or, il convient pour ces familles en rupture de trouver des solutions adéquates permettant de maintenir un niveau minimum de contacts, notamment en fonction des enfants.

De plus, il n'y a pas toujours un coupable ou une faute mais une situation de fait qui amène des personnes à prendre certaines décisions. Dans ces litiges plus que dans d'autres, la compréhension et le dialogue doivent donc être envisagés comme une base essentielle afin que les mesures envisagées sur le plan patrimonial et personnel, avant ou après la séparation, puissent être exécutées sans trop de difficultés et en toute sérénité.

La médiation apparaît donc dans ce contexte comme un mode supplémentaire pour tenter de trouver des solutions tout en permettant ou en privilégiant le dialogue. Elle ne doit être en aucun cas envisagée comme un moyen de privatiser la justice ni un moyen de lutte contre l'arriéré judiciaire. Au contraire, il s'agit d'un complément au règlement judiciaire dans un esprit de collaboration et non dans un but destructeur ou de vengeance.

La médiation est simplement un nouvel espace de dialogue, structuré dans le cadre d'une procédure judiciaire et non en dehors de celle-ci. D'ailleurs, si cette procédure de médiation n'aboutit pas en tout ou en partie, la procédure judiciaire reprendra son cours normal. En outre, elle n'est envisageable que si les deux parties le désirent puisque, sans volonté d'aboutir, la recherche d'une solution dialoguée apparaîtrait vaine.

Certaines personnes préféreront par ailleurs toujours que le juge joue son rôle d'autorité et tranche le litige. Il s'agit donc bien d'un mode différent, mais complémentaire, de la gestion des conflits familiaux. Ces objectifs sont fondamentaux pour notre groupe, raison pour laquelle nous avons tenté de trouver un texte de consensus essayant de couvrir toutes les situations familiales de notre société.

Ainsi, afin d'avoir des médiations efficaces et d'éviter certaines difficultés, nous avons estimé et estimons toujours que certaines règles doivent être imposées légalement. Au niveau de la procédure, citons :

- la nécessité d'un accord des parties;
- la possibilité d'entériner l'accord en tout ou en partie par le juge;
- la possibilité de faire redémarrer la procédure judiciaire par une simple demande;
- la possibilité de demander un délai supplémentaire;
- enfin, la vérification par le juge que les intérêts des enfants sont respectés par l'accord.

Thierry Giet

Au niveau du médiateur, seuls les avocats et notaires ayant suivi une formation spécifique ou les personnes agréées à cet effet peuvent être désignés comme médiateur.

Les honoraires seront déterminés par arrêté royal et les médiateurs seront récusés comme un magistrat et soumis à secret professionnel.

Ces quelques lignes directrices devraient répondre aux interrogations et difficultés énoncées par les praticiens.

En ce qui nous concerne, nous attendrons l'analyse des effets de cette législation avant de prévoir une autre application éventuelle. Cette autre application serait peut-être l'instauration du conciliateur de justice, ce qui est, dans notre esprit, différent de la médiation dans la mesure où ce conciliateur de justice serait, plus que le médiateur, intégré dans notre appareil judiciaire. C'est sans doute le débat qui nous attend dans les années à venir car s'est en effet posée en commission la question de la généralisation de la médiation, que nous avons limitée ici aux litiges familiaux, à d'autres secteurs du droit, sinon à l'ensemble des domaines dont s'occupe la justice civile. Certains, qu'il s'agisse de parlementaires, monsieur Michel, ou de praticiens, comme des ordres d'avocats, ont travaillé à cet égard sur des textes en vue de créer une médiation généralisée. Il faut réfléchir au fait de savoir si la médiation est la solution ou si peut-être, comme je viens de l'indiquer, le conciliateur de justice, entendu évidemment comme institution au sein de l'appareil judiciaire, ne serait pas préférable plutôt que de recourir à des personnes extérieures au système. Ma réponse n'est pas encore forgée à cet égard. Le débat risque d'être relancé devant cette assemblée. C'est avec beaucoup d'intérêt que le groupe socialiste y participera, même si je viens d'évoquer une préférence en ce qui nous concerne.

Il reste que ce débat sur la médiation rejoint indirectement un débat beaucoup plus large, à savoir celui de l'accès à la justice. Je constate que c'est M. Daems qui représente aujourd'hui le ministre de la Justice. Je suppose qu'il prendra connaissance de mon intervention au travers des annales parlementaires. Mais, comme il n'est pas le ministre de la Justice en titre, je ne peux pas lui en vouloir de ne pas marquer un profond intérêt à ce qui se dit à cette tribune. Je profiterai donc de ce débat sur la médiation, qui rejoint celui de l'accès à la justice, pour répéter qu'à cet égard, la déclaration gouvernementale contient de nombreux points, de nombreuses avancées et de nombreuses réformes qui peuvent être faites en matière d'accès à la justice. Je souhaite vivement que le ministre de la Justice et le gouvernement tout entier fassent un effort dans cette direction. Ce que la population souhaite, c'est que l'on puisse lui faciliter l'accès à ce service public qu'est la justice. S'il existe de nombreux chantiers, il convient à présent d'y mettre un coup d'accélérateur.

De **voorzitter** : Mijnheer Bourgeois, ik weet dat u de verslaggever bent. U was hier wat te laat, maar alsnog mijn complimenten voor het uitstekende verslag.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn verontschuldigingen omdat ik geen verslag heb uitgebracht. Ik had het voorbereid, maar vermoedde niet dat er voor het eerste punt van de agenda geen belangstelling zou bestaan. Ik had het tijdsverloop wat verkeerd ingeschat. Hoe dan ook heb ik gehoord dat werd verwezen naar het schriftelijk rapport en aangezien er geen opmerkingen werden gemaakt, neem ik aan dat alles in orde is.

Ik kom hier op de tribune, maar niet om uitvoerig nog een aantal stellingen te debiteren. Ik denk dat de voorgaande sprekers ongeveer alles hebben gezegd wat moest worden gezegd. In naam van mijn fractie en ook in eigen naam wil ik de indieners en zeker de heer Vandeurzen feliciteren met dit wetsvoorstel. Hiermee wordt een belangrijk novum gerealiseerd, wordt een belangrijke stap gezet in de richting van de humanisering van ons recht en dan nog voor een tak die daar bij uitstek voor in aanmerking komt : het gezinsrecht, het echtscheidingsrecht, de conflictuele gezinsrelatie. Mijnheer Vandeurzen, u zult het wel met mij eens zijn dat dit voorstel is geworden tot wat het nu is dankzij een heel goede samenwerking in de commissie voor de Justitie over de partijgrenzen heen. Als ik mij niet vergis, werd het eigenlijke voorstel tot twee keer toe volledig herschreven via amendementen. Op de laatst ingediende amendementen door u en twee andere collega's zijn dan nog een aantal subamendementen gevolgd, wat uiteindelijk heeft geleid tot een goede en coherente tekst.

Ik verwijl even bij de beschouwingen van de heer Giet die ook wat aandacht heeft besteed aan de bemiddeling en de piste van de juridische verzoener opent, of de conciliateur juridique. Ik weet niet of wij die weg moeten opgaan, maar in ieder geval denk ik dat er nu toch een zeer grote consensus is in dit halfroond om het procesrechtelijke gebeuren zoveel mogelijk te vermijden dan wel op te lossen door een of andere vorm van bemiddeling. Dit was trouwens in het begin een vrij principiële discussie : zullen wij alleen op dit punt voor wetgeving zorgen of trekken wij het debat breder open naar de bredere verzoenende of bemiddelende taak van de rechter of van een derde instantie zoals gesuggereerd door de heer Giet ? De vraag blijft open, maar wij zijn het erover eens dat deze idee verworven is. Zo kunnen wij bijdragen tot een snellere procesgang en tot afbouw van de gerechtelijke achterstand. Ik hoop dat iedereen vanuit dit oogpunt het voorstel volmondig kan steunen. Ik hoop dat het een kamerbrede meerderheid zal krijgen.

Zoals gezegd had ik een mondeling rapport voorbereid. Daarbij heb ik ontdekt dat het wetsvoorstel op een viertal punten taalkundig kan worden verbeterd. Ik heb dat

Geert Bourgeois

verwoord in een amendement, maar het is natuurlijk niet mijn bedoeling hier vertraging te veroorzaken. Ik weet niet hoe dit best wordt aangebracht, maar als iedereen het ermee eens is, kunnen de correcties worden aangebracht. Taalkundig lijken mijn opmerkingen mij volkomen correct.

De **voorzitter** : Hier en daar lijken er mij toch veranderingen. Legt u dit misschien zelf even uit.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : In artikel 734bis, paragraaf 3, staat geschreven "de conclusies ter griffie neer te leggen". Ik stel voor om dit te vervangen door "in te dienen". Dat is correct Nederlands.

In datzelfde artikel, paragraaf 4, derde lid, staat geschreven "de zaak wordt meegedeeld aan de procureur des Konings voor voorafgaand advies". Dit is bijna een pleonasme. Ik stel voor om dit te vervangen door "voor advies". Het is evident dat dit advies voorafgaand is aan de beslissing. Elders in het Wetboek wordt trouwens ook gesproken over advies.

In paragraaf 4, vijfde en zevende lid, staat dat de rechter "akte neemt van". Dit zou ik graag vervangen zien door "verleent akte van". Dat is de correcte Nederlandse terminologie. Ik liet dit controleren bij taalkundigen, mijnheer de voorzitter.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Mijnheer Bourgeois, ik ben de schuldige hiervan. Ik gebruikte identiek dezelfde terminologie als in de tekst die we hebben goedgekeurd over de schuldbemiddeling. Indien de terminologie niet correct zou zijn, dan zouden we die beter in de andere tekst wijzigen. Het was mijn bedoeling de teksten op elkaar af te stemmen.

Ik weet dat er discussie is geweest. Sommige leden wilden de term "akte nemen van" niet toestaan. Men heeft toen advies gevraagd aan een taalkundige dienst.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Misschien moet het nogmaals gecontroleerd worden. Volgens mij is het "akte verlenen" in plaats van "akte nemen van".

In paragraaf 4, zevende lid, van dat artikel wens ik de woorden "voor de overige punten" te vervangen door "voor de overige geschilpunten". Daarover is weinig discussie mogelijk, denk ik.

De **voorzitter** : Ook aan de vertaling moet aandacht worden besteed.

M. **Jean-Jacques Viseur** (PSC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, la proposition dont nous discutons aujourd'hui est importante et on peut se réjouir qu'elle soit d'origine parlementaire, puisque le parlement a toujours un plaisir évident à approuver les projets de loi mais aussi à utiliser ce pouvoir d'initiative parlementaire.

Je n'entrerai pas dans le débat technique, certes intéressant, mais qui masquerait l'importance du débat sociétal que suscite la proposition. Il est important que le titre de la proposition soit changé et que l'on parle de la médiation en matière familiale plutôt que de la médiation en matière de divorce, car le législateur marque ainsi sa volonté de rencontrer des situations interpersonnelles qui, légalement ou non, conduisent à des droits et des devoirs par l'engagement que deux personnes ont pris l'une envers l'autre.

D'autre part, la famille a évolué de façon très importante au cours des deux derniers siècles. L'on est passé d'une alliance largement patrimoniale, alliance destinée à perpétuer la famille, à une alliance fondée sur l'amour. Comme exemple de la vision du XIXème siècle, je rappelle que Napoléon avait, à l'égard de l'impératrice Marie-Louise, des termes extrêmement brutaux en disant : "J'épouse un ventre et rien d'autre."

Nous sommes heureusement passés à des idéaux où l'amour joue vraiment le rôle majeur, c'est-à-dire que la relation a petit à petit quitté le domaine patrimonial pour se fonder sur celui des sentiments.

Cette évolution revêt un aspect totalement positif, puisque l'on reconnaît et consacre, à travers les institutions publiques, le poids et le rôle des sentiments des individus. L'inconvénient, dès lors que l'union est essentiellement fondée sur les sentiments, réside dans le fait qu'on ne peut naturellement assister en permanence à une union égale à celle de Philémon et Baucis et que les unions qui se forment s'apparentent parfois à ce qu'un sociologue de la famille appelle des associations momentanées.

La société, dans ce cadre, doit donc en tenir compte, mesurer que les ruptures, lorsque l'union a été conclue sur une base sentimentale, sont aussi marquées par les sentiments, qu'elles sont souvent des blessures et que le problème de la société consiste davantage à tenter de limiter les conséquences de ces blessures tant pour les personnes et leurs descendants que d'essayer de consolider des unions en phase de rupture.

L'évolution de la législation en ce sens est une bonne chose. Elle tient compte de l'évolution de la famille et approche la réalité qu'est le respect de l'épanouissement de chaque être humain dans ses relations interpersonnelles. Notre responsabilité est donc de canaliser les effets juridiques et sociaux qui en résultent tant pour les intéressés que pour leur entourage.

La présente proposition s'inscrit entièrement dans cette logique, puisqu'elle permet un accompagnement dans une procédure qui, par essence, revêt un caractère conflictuel, qui est parfois un conflit d'intérêts mais qui est aussi très largement un conflit de blessures personnelles.

Jean-Jacques Viseur

Comme le soulignent les auteurs de la proposition, "en développant les services de médiation en matière de séparation, les pouvoirs publics peuvent contribuer à augmenter la capacité des personnes à résoudre leurs conflits, ce qui ne peut être que bénéfique pour les couples et leurs enfants et permet le développement de relations saines entre les parents séparés et leurs enfants."

A la relation horizontale conflictuelle peut se substituer une relation très positive sur le plan vertical, c'est-à-dire dans les relations entre les parents et les enfants.

Le médiateur n'a pas à interférer dans la volonté des parties de mettre fin à la vie commune, mais il peut rendre plus harmonieuse et moins conflictuelle une procédure qui est souvent vécue comme un échec et qui, presque toujours, entraîne le désarroi.

Un mérite complémentaire de la proposition est le regard nouveau porté sur la séparation. Hier encore, le jugement social d'une séparation restait lourd, tant pour les personnes concernées que pour leur entourage. La procédure judiciaire a souvent été, en l'espèce, un facteur de ce jugement négatif, de par la rigidité et l'austérité de celle-ci. En permettant la médiation sur une base volontaire, on induit une approche beaucoup plus constructive, plus responsabilisante pour les conjoints et qui dédramatise l'ensemble. La séparation n'est plus alors vécue comme un échec, mais comme un constat d'impossibilité de vie commune, porteur lui-même d'un nouveau départ dans la vie pour chacun des conjoints avec, dans le respect mutuel, le règlement des effets de la séparation.

Légaliser la médiation, c'est aussi enlever le caractère culpabilisant qui résulte encore trop souvent de la séparation et c'est reconnaître de façon positive un fait de société. Dans ce cadre, notre action devrait être prolongée car trop souvent dans les législations, le caractère négatif s'attache encore à la séparation. Je me réjouis notamment que l'on ait réduit les délais en ce qui concerne la séparation de fait. Il faudra continuer à nous libérer d'une vision négative de la séparation.

Pour toutes ces raisons, le groupe PSC votera sans réserve cette proposition qui constitue une modernisation de la législation. Elle se veut plus humaine et plus sensible aux réalités. Dans ce cas, le droit suit l'évolution normale des mœurs dans notre société. C'est un progrès qui, je l'espère, sera consacré par une large majorité.

De heer **Guy Hove** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wellicht was het - althans voor de leden van de commissie voor de Justitie - van meet af aan duidelijk dat de VLD aanvankelijk niet laaiend enthousiast was over dit wetsvoorstel. Wij gingen er namelijk vanuit dat bemiddeling een private zaak is tussen partijen

die in geen geval kan worden opgelegd door een rechter. Naar onze bescheiden mening was het oorspronkelijke voorstel geen goede zaak, aangezien de rechter de partijen - weliswaar met zachte hand - kon dwingen met een bemiddeling akkoord te gaan. Daarenboven spraken aanvankelijk van echtscheidingsbemiddeling in het kader van artikel 232 van het Burgerlijk Wetboek. Dit artikel, dat handelt over de voorlopige maatregelen die door de vrederechter worden opgelegd, is onverenigbaar met de notie van echtscheidingsbemiddeling. Ook werden feitelijk samenwonenden de facto uitgesloten van de toepassing van het voorstel. Via besprekingen in de commissie en amendering is men uiteindelijk tot een tekst gekomen waarmee wij akkoord konden gaan. Ik wens de rapporteur en de voorzitter van de commissie te bedanken, alsmede de diensten van de Kamer, zonder wiens inspanningen de vele amendementen de commissieleden nooit tijdig zouden hebben bereikt.

In een democratische maatschappij is het van het grootste belang dat de burger zich terugvindt in de beslissingen die door de rechterlijke macht worden genomen. Dit is spijtig genoeg vaak niet het geval. Inzake echtscheidingen, waar de emoties vaak zeer hoog oplopen, is het voor de rechter nog veel moeilijker om een beslissing te nemen waarvan beide partijen de motivatie en de rechtvaardiging aanvaarden. Om die reden werd in het wetsvoorstel tot hervorming van het echtscheidingsrecht en de invoering van de foutloze echtscheiding, dat werd ingediend door collega's Coveliërs en van der Hooft en mijzelf voorzien in een actieve bemiddelingsrol voor de rechter wanneer er tussen partijen geen overeenstemming bestaat over de gevolgen van de echtscheiding. Een oplossing die beide partijen hebben bereikt door onderhandelingen kan immers veel gemakkelijker worden aanvaard dan een oplossing die ex cathedra werd opgelegd door de rechter.

Hetzelfde geldt voor de gezinsbemiddeling. Wanneer mensen die een relatie wensen te beëindigen zich tot de rechter wenden om de gevolgen van die stap te regelen is de opgelegde oplossing altijd ontoereikend en draagt zij bijna altijd de kiem voor nieuwe conflicten in zich. Dit wetsvoorstel is dus een goede zaak voor zover het de partijen in staat stelt zich met de rechterlijke beslissing te vereenzelvigen, aangezien zij zelf hebben meegewerkt aan de totstandkoming ervan. Dit wetsvoorstel is ook een goede zaak omdat het duidelijk maakt dat de functie van het recht is om oplossingen te vinden en niet om bestaande tegenstellingen tussen partijen op de spits te drijven. Het kan dus perfect samen worden gelezen met het VLD-voorstel tot hervorming van het echtscheidingsrecht en de invoering van de foutloze echtscheiding, dat op dit ogenblik in de diensten van de Kamer wordt vertaald. Om dit duidelijk te maken zullen wij artikel 35 van ons voorstel, dat regelt hoe partijen in de judiciale

Guy Hove

fase tot een overeenkomst komen betreffende de gevolgen van hun echtscheiding, amenderen. Ondertussen kan het huidige voorstel op onze volle steun rekenen.

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, chacun sait et mesure combien la société évolue chaque jour davantage vers une judiciarisation toujours accrue. C'est dans ce contexte que, tout naturellement, la réflexion porte sur le mode alternatif de résolution des conflits. Il est bien entendu aujourd'hui que le mode traditionnel de résolution des conflits entre parties, consistant à porter le cas devant le juge qui exerce la mission de puissance publique et qui tranche, parfois avec une certaine brutalité et en tout cas dans une situation de rupture de dialogue entre les parties, révèle très clairement ses faiblesses et ses limites.

Les maux qui affectent le fonctionnement du service public de la Justice sont aujourd'hui largement connus. Il est malheureusement presque commun de dénoncer la lenteur de la justice, l'arriéré judiciaire et le coût extrêmement élevé de l'accès à la justice. Par conséquent, il est bien entendu que pour nous, libéraux, toute démarche, toute entreprise qui vise à humaniser la justice et à en rendre l'accès plus aisé va dans la bonne direction.

C'est la raison pour laquelle nous approuvons la proposition de loi telle qu'elle a été modifiée dans le cadre de nos travaux en commission et qui permettra dorénavant de recourir plus aisément, et dans un cadre légal, à la médiation pour tout ce qui concerne les questions de droit familial.

Je voudrais cependant exprimer une légère réserve. Je serai bref mais je crois que cela a une certaine importance.

M. Giet parlait tout à l'heure des magistrats. Si certains d'entre eux sont audacieux, disait-il, la majorité ne le sont pas. Demain, l'ensemble des parlementaires devront également se montrer résolument audacieux dans ces matières.

J'ai le sentiment qu'on peut aller plus loin, dans la mesure où la problématique de la médiation mérite, selon moi, une approche plus globale et non spécifiquement limitée au droit familial ou à certaines branches particulières du droit.

Il m'apparaissait intéressant de développer une réflexion plus générale ayant pour but d'inscrire, à terme, des modifications du Code judiciaire permettant aux parties de recourir à la médiation dans tous les types de différends les concernant.

Je m'adresse ici en particulier aux membres de la commission de la Justice qui ont suivi ces travaux. J'ai lu attentivement le texte de la proposition de loi et je me

suis demandé quelle est la règle énoncée dans ce document qui ne pourrait pas s'appliquer à d'autres branches du droit, le droit immobilier, le droit économique, le droit commercial. Après avoir fait cet exercice, force est de constater qu'en réalité, le texte est très largement transposable à l'ensemble du droit civil. Un premier pas sera donc franchi demain, à l'occasion du vote de cette proposition.

Je crois cependant que le débat doit être résolument poursuivi. En guise de conclusion, chers collègues, j'ai lu assez récemment, dans un ouvrage dont j'ai oublié le titre, que la justice était une forme civilisée de violence. Je crois plus que jamais que la médiation est une forme encore plus civilisée de violence.

De heer **Bert Schoofs** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij de aanvang van de bespreking van het voorliggend wetsvoorstel zoals het in zijn oorspronkelijke vorm werd ingediend, betuigde de Vlaams Blok-fractie volmondig haar steun. Immers, het betrof een wetsvoorstel in verband met de echtscheidingsbemiddeling.

Nadien werd dit wetsvoorstel als het ware gedenatureerd, in die zin dat de strekking ervan veranderde. Het wetsvoorstel betreffende de echtscheidingsbemiddeling werd gewijzigd in een wetsvoorstel op de gezinsbemiddeling.

Het Vlaams Blok verbaasde zich vooral over de houding van de indieners van het oorspronkelijk wetsvoorstel, meer bepaald sommige leden van de CVP, toen hun partij zich onmiddellijk inschakelde in de logica van de PS en consoorten en hierdoor eraan voorbijging dat het onderscheid tussen, enerzijds, de traditionele samenlevingsvorm - het huwelijk tussen man en vrouw, als hoeksteen van de samenleving - en, anderzijds, alle andere vormen van partnerschap, andermaal voor een stuk werd weggegomd.

Collega's, begrijp mij niet verkeerd. Laat het om te beginnen duidelijk zijn dat wij geen tegenstanders zijn van welke samenlevingsvorm dan ook, wat ook het geslacht, de seksuele geaardheid, de culturele afkomst, enzovoort, van twee of zelfs meer partners weze. Dit behoort immers tot de fundamentele vrije keuze van elk menselijk wezen en daaraan kan of mag niet worden getornd.

Evenmin zijn wij tegenstanders van bemiddelingsprocedures, pogingen tot verzoening of minnelijke schikkingen, integendeel. In de eerste plaats in het kader van het personen- en familierecht, maar vervolgens ook daarbuiten, betreffende alle mogelijke vormen van conflicten en geschillen in de samenleving, zijn wij voorstan-

Bert Schoofs

der van pogingen tot verzoening of minstens van bemiddeling met het oog op een vreedzame regeling, of het een eenvoudige burenruzie betreft of een bemiddeling tussen multinationale ondernemingen.

Omwille van de centrale positie echter die het huwelijk nog steeds inneemt in onze samenleving - of althans zou moeten innemen - kan het Vlaams Blok zich alleen met volle overtuiging vereenzelvigen met het oorspronkelijk voorstel, het voorstel in verband met de echtscheidingsbemiddeling. Voor alle andere conflicten en geschillen in de samenleving, met inbegrip van de niet-traditionele samenlevings- of partnerschapsvormen, moest een ander wetsvoorstel zijn ingediend.

Toegegeven, dit klinkt formalistisch, maar de bevoorrechte positie van het huwelijk dient volgens het Vlaams Blok meer dan ooit te worden bewaard, zowel formeel, inhoudelijk als symbolisch. Het ware aangewezen geweest minstens een symbolisch signaal uit te zenden ten gunste van het huwelijk, zowel bij de behandeling van als bij de stemming over dit wetsvoorstel.

Wat gebeurt er echter ? Alle partijen, waaronder de CVP, kiezen een andere richting. In een periode dat de denataliteit in Europa dramatische vormen aanneemt, dat de Verenigde Naties als "oplossing" hiervoor het onzalige idee opvatte om over een periode van enkele decennia maar liefst 135 miljoen niet-Europese migranten naar ons continent te halen, hebben zowel het parlement als de hele Westerse samenleving de rampzalige en tegen de feiten indruisende neiging om het huwelijk en het gezin te banaliseren, onder de mat te vegen, kortom, te laten verworpen tot een grijze mus in de bonte verzameling van samenlevingsvormen van diverse pluimage.

Het was wellicht mijn betoog in plenaire vergadering en in commissie niet waard geweest, ware het niet dat de behandeling van voorliggend wetsvoorstel ongeveer samenviel met de bespreking in verband met de adoptie van minderjarigen, na een reeds aangekondigd wetsontwerp van de regering.

Onevenredig veel aandacht werd tijdens dit laatste debat, dat pas aanving, onmiddellijk besteed aan het feit dat het voor homofielen niet langer mogelijk zou zijn om een kind te adopteren. Dat lijkt het Vlaams Blok echter zeer logisch, maar deze minderheidsgroepen hebben machtige lobbyisten en vanzelfsprekend krijgen zij onmiddellijk een uitgebreid en welwillend forum om hun nood te klagen, ook in de pers, en dit in tegenstelling tot een politieke partij zoals het Vlaams Blok, die meer dan 600 000 kiezers achter zich schaaft.

Waarom refereer ik aan het debat over de adoptie ? Omdat de partij van de indieners van het wetsvoorstel betreffende de echtscheidingsbemiddeling, de CVP, zich

onmiddellijk de linkse logica eigen maakte die heerste in het debat over de adoptie van minderjarigen, dit met het oog op het te vriend houden van bepaalde holebi-groepen.

Zo heeft de CVP zich inmiddels in beide debatten - over het wetsvoorstel echtscheidingsbemiddeling en over de aangekondigde adoptiewet - bereid verklaard om, zelfs op fiscaal vlak, het onderscheid tussen het huwelijk enerzijds en homo- en andere partnerschappen anderzijds, weg te werken. Ik verwijs terzake naar de intentie tot veralgemeende toepassing van het huwelijksquotiënt. Op dezelfde wijze heeft de CVP onmiddellijk de linkse logica van de PS gevolgd, die meteen een reeks amendementen indiende om de bemiddeling bij echtscheidingen op een hoop te gooien met andere samenlevings- of partnerschapsvormen. Daardoor heeft men het belangrijke en voor ons zinvolle, maatschappelijk onderscheid eens te meer doen vervagen.

Wellicht is het toeval, maar het feit dat de CVP zich zo welwillend liet verleiden om het wetsvoorstel op de echtscheidingsbemiddeling om te vormen tot gezinsbemiddeling, op hetzelfde moment dat zij bijna volledig aan de eisen van het Roze Actiefront en aanverwanten tegemoetkomt, is voor ons veelzeggend. Zo zet de CVP slag om slinger haar beste beentje voor om haantje de voorste te kunnen spelen in de linkse klasse. Hierdoor schuift zij verder op naar links. Dit wordt meer en meer merkbaar.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de houding van de CVP bezorgt mij gemengde gevoelens. Van de ene kant zou ik als rechtse, conservatieve nationalist tevreden moeten zijn. Vlaanderen denkt en stemt rechts. Volgens de laatste opiniepeilingen is het nationaal electoraal plafond van onze partij nog niet bereikt. Niettegenstaande lijkt het politieke middenveld aan de linkerzijde stilaan aan overcrowding ten prooi te vallen. Het linkse kiesvee wordt geconfronteerd met een bijna nog grotere kudde progressieve herders.

Anderzijds voel ik mij ongemakkelijk bij de houding van de CVP. Ik vind ze zelfs beangstigend. Deze partij neemt zonder blikken of blozen in materies van personen- en familierecht, maar ook in andere kwesties, een progressief standpunt in. Of ik dat nu goed vind of niet, of mijn fractie dat nu goed vindt of niet, het Vlaams Blok wordt nu eenmaal geconfronteerd met het heuglijke feit dat er op de rechterflank van het politieke veld enorm veel ideologische ruimte openligt. Af en toe is er een eenzame spits van het type-Coveliers, die van rechts probeert te scoren, of een attente libero van het type-Ward Beysen, die een verloren bal in het rechtse kamp probeert te recupereren. Tevergeefs, want de ene is al zo vaak door zijn eigen ploegmaten langs achter getackeld dat zijn kuit en enkels er blauw van zien en de andere is, met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen, al uit de ploeg gezet. Op

Bert Schoofs

de linkerflank lopen de traditionele partijen elkaar voor de voeten om toch maar te kunnen scoren en maaien zij elkaar het gras voor diezelfde lichaamsdelen weg. Ondertussen ligt de rechterflank compleet open en kan het Vlaams Blok aan de lopende band scoren. Dat geldt ook voor deze kwestie.

Daarom wil ik aan mijn achtbare CVP-collega's, de oorspronkelijke indieners van het voorstel, deze vraag stellen. Is het echt uw ambitie om braaf op de invallersbank van het cordon sanitaire te blijven zitten, nu de meer dan 30 jaar lang opgefokte, ideologische aversie van links tegenover uw partij erin is geslaagd om uw op die reservebank te plaatsen? Als u op deze vraag ontkennend antwoordt, wil ik best het tegenovergestelde geloven, maar uw standpunten in deze en andere kwesties overtuigen mij slechts van het tegendeel. Daarom zal het Vlaams Blok zich bij de stemming over uw wetsvoorstel ostentatief onthouden. Wij zijn niet tegen bemiddeling bij conflicten, maar wij willen niet dat het huwelijk, de traditionele gezinsvorm bij uitstek, nogmaals van zijn voetstuk wordt gehaald. De CVP is daar mee schuldig aan. O tempora, o mores. Zo wil ik besluiten.

De heer **Fred Erdman** (SP): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wens de rapporteur te danken voor het verslag. Mijnheer Vandeurzen, u moet niet te bescheiden zijn. U hebt iedereen bloemetjes toegeworpen maar bent uzelf en uw mede-indieners vergeten. Als voorzitter van de commissie voor de Justitie wens ik u te huldigen als initiatiefnemers om dit debat op gang te brengen.

Mijnheer de voorzitter, ik beklemtoon dat de commissie de problematiek goed heeft benaderd door enerzijds, samen te werken met de academische wereld onder meer met professoren die deze materie dagelijks onderwijzen en anderzijds, de veldwerkers te horen die de materie kennen en belangrijke bemerkingen hebben gemaakt. Recent hebben ze erop gewezen dat praktische problemen inzake de echtscheidingsbemiddeling niet uitgesloten zijn. Geen enkele wettekst is echter definitief.

De voorliggende tekst streeft ernaar de bemiddelingsprocedure binnen de financiële perken te houden. We hebben beklemtoond dat de tarieven moeten worden bepaald. Ik geef toe dat we uit het oog verloren zijn een taxatieprocedure vast te leggen zoals inzake de deskundigen zodat discussie kan rijzen. De rechters wordt gesuggereerd bij de aanstelling van de bemiddelaars onmiddellijk te bepalen wie en op welke wijze de provisiën en de rekening zullen worden betaald.

Mijnheer de voorzitter, ik merk dat de regering niet vertegenwoordigd is.

De **voorzitter**: Mijnheer Erdman, minister Daems loopt in de wandelgang.

De heer **Fred Erdman** (SP): In de senaat van Rome waren er rondwandelende senatoren die de wereld hervormden. Blijkbaar treedt de heer Daems in hun voetsporen.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok): Mijnheer de voorzitter, als de heer Daems geen GSM-gesprek aan het voeren is en op die manier het Reglement van de Kamer overtreedt, is hij lunatiek.

De **voorzitter**: Ik geef toe dat ik vragen stel bij het gesprek dat ik hem met zichzelf hoorde voeren.

De heer **Fred Erdman** (SP): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik beklemtoon dat al de prestaties van de bemiddelaars deel uit maken van het juridisch debat en ipso facto als diensten moeten worden aangerekend die niet onderworpen zijn aan de BTW-regeling. Mocht dit het geval zijn, zou de kostprijs te sterk stijgen.

Als men inspiratie zoekt op wat er vandaag door advocaten op het terrein gebeurt, dan beschouwt men deze tussenkomsten in ieder geval als vrij van BTW. Dat is in die omstandigheden voor de betrokkenen zeer belangrijk.

Wat het concept in zijn geheel betreft, ben ik zeer gelukkig dat men uiteindelijk bij de gezinsbemiddeling beland is. Hiermee hebben we nogmaals de stap gezet naar de humanisering van betwistingen die in de relaties tussen mensen binnen het familiale kader plaatsvinden, maar dan in de meeste brede mogelijke zin geïnterpreteerd zelfs indien sommigen daaraan aanstoot genomen hebben. Dit is een essentieel element van het voorstel zoals het vandaag voorligt.

In tegenstelling tot vele anderen heb ik wel vragen over een noodzakelijke stap naar veralgemening van de procedure van bemiddeling in het kader van het juridisch debat, maar niet inzake de principes. De heer Michel heeft terecht onderstreept dat vele regels die hier worden opgenomen, zonder problemen kunnen toegepast worden op andere betwistingen. Ik vrees echter een beetje dat dit uiteindelijk een remedie zal worden voor de kwalen die vandaag in de gerechtelijke wereld heersen, tenzij men natuurlijk alternatieve wegen wil aanbieden ten opzichte van een gerechtelijk apparaat waarvan we op alle mogelijke manieren trachten het functioneel beter te doen werken. Als we telkens uitwegen aanbieden om eventueel te ontkomen aan gerechtelijke achterstand, overlast, traagheid en duurtijd, dan geeft u de hand vrij aan degenen die dit blijven doen. Zo komt u niet tot een sanering van de toestand binnen het kader van het gerechtelijk apparaat op zichzelf.

Ik heb dus vragen bij het feit of dit zonder meer kan overgedragen worden naar elk domein zoals in bepaalde voorstellen ooit werd geformuleerd. Als ik vaststel wat er

Fred Erdman

zich vandaag op het terrein van de arbitrage afspeelt - en die wordt niet gemakkelijk aanvaard, is kostelijk en is niet veel sneller - dan vraagt men zich af of het niet beter zou zijn om binnen het kader van het bestaande gerechtelijke apparaat de beslissing op die verschillende domeinen af te dwingen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Erdman, ik kan u eigenlijk wel volgen. Ik heb daarnet ook een lans gebroken voor bemiddeling, maar ik was daar misschien een beetje te onduidelijk of summier in. Ik ben niet te vinden voor het uitbesteden aan derden en private personen van alsmaar meer gerechtelijk werk dat tot de opdracht van de rechters behoort. Daarin volg ik u volledig. Ik dacht alleen aan de actieve bemiddelende rol van de rechter zoals het in Nederland gebeurt en wat leidt tot het oplossen van geschillen in der minne. Dit vermijdt een verder concluderen, pleiten, beroep en cassatie. We moeten die piste verder bewandelen. Met uw opmerking ten gronde volg ik u echter. Op de duur kun je heel de justitie uitbesteden en zeggen dat het dan wel werkt.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Ik denk dat we het op dat vlak eens zijn, voor zover de bemiddelende rol van de rechter effectief wordt gespeeld en niet vervalt in de sacramentale formules die we nu in het arbeidsproces recht kennen.

Een tweede aspect werd onderstreept door collega Vandeurzen en ik kan mij daar volledig bij aansluiten. Meer dan ooit moeten we onze aandacht vestigen op het familierecht in het algemeen en specifiek naar alle conflictsituaties in het familierecht. Mijnheer de voorzitter, binnen het kader van mijn opdracht heb ik aan het secretariaat gevraagd om te bekijken of we de academische hulp die we genoten hebben voor dit voorstel kunnen uitbreiden. We kunnen eventueel bekijken op welke manier we binnen de commissie een studiedag kunnen organiseren. Op deze dag kunnen we dieper ingaan op de verschillende ideeën die vandaag leven en die tot uiting zijn gekomen tijdens de besprekingen. Sommige van die ideeën werden zelfs in bepaalde amendementen verwoord en collega Coveliers was zo vriendelijk om die tijdens de besprekingen in te trekken om het debat niet te verzwaren.

Ik ondervind dat men best zo snel mogelijk oplossingen uitwerkt voor de dagelijkse problemen waarmee de bevolking rechtstreeks of onrechtstreeks geconfronteerd wordt en die leiden tot dramatische situaties, met alle mogelijke economische, sociale, familiale en persoonlijke aspecten eraan verbonden.

Ik onderschrijf ook het pleidooi van de heer Vandeurzen om ernstig werk te maken van een familierechtbank, een oud idee dat onder andere door mijn vroegere collega, thans lid van het Arbitragehof, de heer Cerexhe in een

wetsvoorstel werd vertaald. Gisteren konden wij tijdens de bespreking van het wetsontwerp over de voogdij nog vaststellen dat, wanneer een jongere zich bijvoorbeeld wil beklagen over zijn voogd, zo'n dossier bij het openbaar ministerie terecht komt, waarna het wordt versast naar ofwel de jeugdrechtbank, indien het om zijn persoon gaat, ofwel naar de rechtbank van eerste aanleg, indien het een klacht over het beheer van zijn goederen betreft. Dit is geen gezonde procedure. Er moet een eenvormige aanpak worden uitgetekend. Trouwens, ook de vrederechters zijn vragende partij om die bevoegdheden samen met de jeugdrechters uit te oefenen.

In ieder geval, ik feliciteer de indieners en al degenen die aan de opmaak van het voorstel hebben meegewerkt, en besluit dat de SP-fractie het wetsvoorstel overtuigd zal goedkeuren.

De **voorzitter** : De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(67/12)**

Het wetsvoorstel telt 4 artikelen.

La proposition de loi compte 4 articles.

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi relative à la médiation en matière familiale".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel betreffende de gezinsbemiddeling".

Ingediende amendementen :

Art. 2 :

nrs. 35 en 36 van de heer Geert Bourgeois**(67/14)**.

Amendements déposés :

Art. 2 :

n°s 35 et 36 de M. Geert Bourgeois**(67/14)**.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik vraag even de aandacht voor artikel 2. Het nieuwe artikel 734bis, paragraaf 1 begint met : "De rechter die wordt geadieerd voor een geschil dat betrekking heeft op maatregelen inzake de persoon, het levensonderhoud of de goederen van de echtgenoten, van de samenwonenden, alsmede van de kinderen..." Professor Seynave heeft ons na de beëindiging van de bespreking in commissie ervoor gewaarschuwd dat er geen discussie mag ontstaan over het woord "samenwonenden". Vandaar dat ik nogmaals verduidelijk dat met "samenwonenden" -

Jo Vandeurzen

dat blijkt ook uit het verslag - zowel de wettelijk samenwonenden als de feitelijk samenwonenden - we hebben inderdaad in onze wetgeving verschillende categorieën - worden bedoeld. Dat is evident uit de discussies naar voren gekomen, maar omdat een academicus ons op deze mogelijke onduidelijkheid heeft gewezen, heb ik dit punt nog eens klaar en duidelijk gesteld.

De **voorzitter** : Er is een consensus over. Het betekent dat wat u zegt deel zal uitmaken van de voorbereidende werken van deze wetgeving. De gewezen minister van Justitie weet welk het gewicht ervan kan zijn.

Mijnheer Bourgeois, wat in de amendementen nrs. 35 en 36 voorgestelde verbeteringen betreft, stelt de Raad van State voor de tekst, zoals hij door de commissie werd goedgekeurd, te behouden. De afdeling Wetgeving bij de Raad van State zegt mij dat het beter zou zijn de woorden "neer te leggen" en "neem akte" te behouden. Ik heb uw vraag laten nakijken.

Men is wel gevoelig voor uw twee andere tekstverbeteringen. Men is bereid "voorafgaand" en "préalable" te schrappen en het vierde punt "voor de overige geschilpunten", "pour les autres points litigieux" en français als tekstverbetering te aanvaarden. Ik adviseer de Kamer, ten eerste, in artikel 734bis, paragraaf 3 de woorden neer te leggen te behouden, ten tweede, in artikel 2, verwijzend naar artikel 734bis, paragraaf 4, derde lid, voorafgaand te schrappen als een tekstverbetering, ten derde, in artikel 2, verwijzend naar artikel 734bis, paragraaf 4, vijfde en zevende lid de woorden neem akte te behouden en, ten vierde, in artikel 2, verwijzend naar artikel 734bis, paragraaf 4, zevende lid de woorden de overige geschilpunten in plaats van punten, "les autres points litigieux" als tekstverbetering aan te nemen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik ga er niet mee akkoord, maar wil er geen filologische discussie over voeren. De afdeling Wetgeving van de Raad van State baseert zich misschien voor een deel op conformiteit met andere wetteksten. Het is niet mijn bedoeling er een oeverloos debat over te voeren. Twee correcties werden aangebracht. Ik zal niet verder aandringen, maar geef u wel te kennen dat ik er persoonlijk niet akkoord mee ga.

De heer **Fred Erdman** (SP) : Mijnheer de voorzitter, neerleggen wil zeggen naar de griffie gaan en het document aldaar overhandigen. Indienen daarentegen kan zelfs bij fax.

Ik neem aan dat vandaag in het Gerechtelijk Wetboek conclusies ter griffie worden neergelegd en dat de Raad van State de coördinatie doet en akte neemt. Het is inderdaad de bevestiging van wat ik u daarstraks heb gezegd met betrekking tot de terminologie.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, "neerleggen" kan alleen als men zelf effectief een stuk in een dossier neerlegt. Anders dient men het in per brief of men geeft het af. Ik neem aan dat men voor eenheid van terminologie opteert. Elders in het Wetboek staat ook "neerleggen" en er staat ook "akte nemen van". Eigenlijk is het echter "conclusies indienen". Men moet die niet persoonlijk gaan neerleggen.

De **voorzitter** : Dit is belangrijk want anders zou het een amendement zijn. We zijn met tekstverbeteringen bezig.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik zal niet aandringen omdat dat ons te ver zou leiden. De conformiteit heeft dan misschien weer andere gevolgen.

De **voorzitter** : Ik noteer uiteraard de bemerkingen van de heer Vandeurzen die unaniem bijgetreden werden. Men verbetert zoals gezegd alleen in artikel 734bis, §4, derde lid. Men schrapt in het artikel "voorafgaand". In artikel 734bis, §4, zevende lid, worden de woorden "voor de overige punten" vervangen door "voor de overige geschilpunten" en door "pour les autres points litigieux" en français.

Zijn er nog opmerkingen ? (Nee)

En conséquence, l'amendement n° 35 et le point 2 de l'amendement n° 36 deviennent sans objet.

L'article 1 est adopté.

Artikel 1 is aangenomen.

L'article 2, tel que corrigé, est adopté.

Artikel 2, zoals verbeterd, is aangenomen.

Les articles 3 et 4 sont adoptés article par article.

De artikelen 3 en 4 worden artikel per artikel aangenomen.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Collega's, ik moet opmerken dat dit een voorbeeld is van goede parlementaire werking. Er werden acht commissievergaderingen aan deze aangelegenheid gewijd, u hebt hoorzittingen gehouden en u hebt erover gestemd. De indieners, de heren Vandeurzen, Van Parys en Verherstraeten, hebben een aantal amendementen aanvaard en samen met andere collega's ingediend. Er is een tweede lezing geweest. Dit zal het negende wetsvoorstel en dus parlementair initiatief zijn dat tijdens deze zitting zal worden goedgekeurd.

Proposition de loi de M. Geert Bourgeois abrogeant l'article 150, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle (41/1 et 2)

Wetsvoorstel van de heer Geert Bourgeois tot opheffing van artikel 150, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering (41/1 en 2)

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

De heer **Hugo Coveliers**, rapporteur : Mijnheer de voorzitter, het betreft een zeer korte tekst die het artikel 150, tweede lid, afschaft. In het artikel staat dat, wanneer men bij verstek veroordeeld wordt door de politierechtbank en men betaalt de boete of de proceskosten, er geen enkele rechtsgang meer openstaat. Dat blijkt tegen het Europees verdrag te zijn. Het wetsvoorstel is unaniem aangenomen in de commissie.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de rapporteur voor zijn accurate verslaggeving. Ik dank ook de collega's die in de commissie voor de Justitie hebben meegewerkt aan de bespreking en de goedkeuring van dit wetsvoorstel. Het is een klein wetsvoorstel maar het is niet nutteloos. Het maakt een einde aan een bijzonder onduidelijke bepaling die aanleiding geeft tot heel wat betwistingen en nodeloze procedures. Het maakt bovendien een einde aan een onrechtvaardige bepaling die strijdig is met de rechten van de verdediging, zoals de rapporteur terecht heeft beklemtoond. Ik denk dat wij met de goedkeuring van dit wetsvoorstel een kleine, bescheiden bijdrage leveren tot datgene wat het voorwerp moet uitmaken van wets-evaluatie. Mijnheer de voorzitter, deze wetsevaluatie ligt ons na aan het hart. Ik dank de collega's bij voorbaat voor de goedkeuring, waarvan ik hoop dat zij die zullen verlenen.

De **voorzitter** : De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(41/1)**

Het wetsvoorstel telt 2 artikelen.

La proposition de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Proposition de résolution de M. Ferdy Willems relative à la condamnation à mort prononcée à l'encontre du leader kurde du PKK, M. Öcalan (21/1 à 4)

Voorstel van resolutie van de heer Ferdy Willems betreffende de tegen de Koerdische PKK-leider Öcalan uitgesproken doodstraf (21/1 tot 4)

Collega's, na gesprekken met de indiener, de heer Ferdy Willems, en gelet op de amendementen die werden ingediend, werd bedongen dat dit voorstel van resolutie opnieuw naar de commissie wordt verzonden. De behandeling van dit punt is dus verdaagd.

Monsieur Bacquelaine, on renvoie donc cette proposition de résolution en commission. Et normalement, si tout va bien - mais cela dépend de l'avancement des travaux de la commission évidemment -, nous pourrions le cas échéant en discuter la semaine prochaine. Cela convient d'ailleurs à l'auteur, M. Willems, ainsi qu'au ministre des Affaires étrangères que j'ai consulté également, bien sûr à la condition expresse que la commission ait terminé son travail et m'ait fait rapport par voie orale ou écrite.

**Herziening van de Grondwet
Révision de la Constitution**

Ontwerp tot herziening van artikel 147, tweede lid, van de Grondwet, om de woorden "behalve bij het berechten van ministers en leden van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen" op te heffen (overgezonden door de Senaat) (zonder verslag) (555/1)

Projet de révision de l'article 147, alinéa 2, de la Constitution, en vue de supprimer les mots "sauf le jugement des ministres et des membres des Gouvernements de communauté et de région" (transmis par le Sénat) (sans rapport) (555/1)

De bespreking is geopend.

La discussion est ouverte.

Vraagt iemand het woord ? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il la parole ? *(Non)*

voorzitter

De bespreking is gesloten.

La discussion est close.

Wij vatten de bespreking van het enig artikel aan.

Nous passons à la discussion de l'article unique.

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking van het enig artikel. (Rgt 66,4)

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion de l'article unique. (Rgt 66,4) **(555/1)**

Er werden geen amendementen ingediend of her-ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.

De stemming over het enig artikel zal later plaatsvinden.

Le vote sur l'article unique aura lieu ultérieurement.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

- De vergadering wordt gesloten om 15.45 uur. Volgende plenaire vergadering donderdag 4 mei 2000 om 14.15 uur.

- La séance est levée à 15.45 heures. Prochaine séance plénière jeudi 4 mai 2000 à 14.15 heures.

BIJLAGE

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 3 MEI 2000

INTERNE BESLUITEN*COMMISSIES***Samenstelling**

Volgende toevoegingen en wijzigingen werden door de PS-fractie voorgesteld :

COMMISSIE VOOR HET **BEDRIJFSLEVEN**, HET **WETENSCHAPSBELEID**, HET **ONDERWIJS**, DE **NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN**, DE **MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW**

Plaatsvervangers

De heer Elio Di Rupo toevoegen.

COMMISSIE VOOR DE **INFRASTRUCTUUR**, HET **VERKEER EN DE OVERHEIDSBEDRIJVEN**

Vaste leden

Mevrouw Karine Lalieux toevoegen.

COMMISSIE VOOR DE **JUSTITIE**

Vaste leden

De heer André Frédéric vervangen door mevrouw Karine Lalieux.

Plaatsvervangers

De heer Patrick Moriau vervangen door de heer André Frédéric.

COMMISSIE VOOR DE **HERZIENING VAN DE GRONDWET EN DE HERVORMING VAN DE INSTELLINGEN**

Vaste leden

Ajouter Mme Karine Lalieux.

Plaatsvervangers

De heer Elio Di Rupo toevoegen.

COMMISSIE VOOR DE **VERZOEKSCHRIFTEN**

Plaatsvervangers

Mevrouw Karine Lalieux toevoegen.

ADVIESCOMITE VOOR DE **MAATSCHAPPELIJKE EMANCIPATIE**

Vaste leden

Mevrouw Karine Lalieux toevoegen.

ADVIESCOMITE VOOR **EUROPESE AANGELEGENHEDEN**

Plaatsvervangers

De heer Elio Di Rupo toevoegen.

ANNEXE

SEANCE PLENIERE
MERCREDI 3 MAI 2000

DÉCISIONS INTERNES*COMMISSIONS***Composition**

Les ajouts et les modifications suivants ont été proposés par le groupe PS :

COMMISSION DE L'**ECONOMIE**, DE LA **POLITIQUE SCIENTIFIQUE**, DE L'**EDUCATION**, DES **INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES NATIONALES**, DES **CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE**

Membres suppléants

Ajouter M. Elio Di Rupo.

COMMISSION DE L'**INFRASTRUCTURE**, DES **COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES**

Membres effectifs

Ajouter Mme Karine Lalieux.

COMMISSION DE LA **JUSTICE**

Membres effectifs

Remplacer M. André Frédéric par Mme Karine Lalieux.

Membres suppléants

Remplacer M. Patrick Moriau par M. André Frédéric.

COMMISSION DE **REVISION DE LA CONSTITUTION ET DE LA REFORME DES INSTITUTIONS**

Membres effectifs

Mevrouw Karine Lalieux toevoegen.

Membres suppléants

Ajouter M. Elio Di Rupo.

COMMISSION DES **PETITIONS**

Membres suppléants

Ajouter Mme Karine Lalieux.

COMITE D'AVIS POUR L'**EMANCIPATION SOCIALE**

Membres effectifs

Ajouter Mme Karine Lalieux.

COMITE D'AVIS CHARGE DE **QUESTIONS EUROPEENNES**

Membres suppléants

Ajouter M. Elio Di Rupo.

*INTERPELLATIEVERZOEKEN**Ingekomen*

1. de heer Daniël Vanpoucke tot de minister van Binnenlandse Zaken over "de stand van zaken in de werkgroep belast met de voorbereiding van de infrastructuur en uitrusting van de nieuwe politie".

(nr. 378 - verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

2. de heer Francis Van den Eynde tot de eerste minister over "de zwarte lijsten die door het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding bij officiële diensten verspreid werden".

(nr. 379 - verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

3. de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de uitnodiging tot toetreding aan de tweede fase van het JSF-programma".

(nr. 380 - verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging)

4. de heer Karel Van Hoorebeke tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de handhaving van de houding van de Belgische regering ten aanzien van Oostenrijk".

(nr. 381 - verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

5. de heer Bart Laeremans tot de minister van Binnenlandse Zaken over "het Brusselse zogenaamde 'taalhofelijkheidsakkoord' en de rol van de vice-gouverneur van Brussel".

(nr. 382 - omgewerkt in mondelinge vraag)

6. de heer Filip Anthuenis tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "haar plannen inzake de arbeidsduurvermindering".

(nr. 383 - verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

Ingetrokken

Bij brief van 3 mei 2000 deelt de heer Gerolf Annemans mee dat hij zijn interpellatie over "de kostprijs van de regularisatie, berekend door het Planbureau" (nr. 377) intrekt.

*DEMANDES D'INTERPELLATION**Demandes*

1. M. Daniël Vanpoucke au ministre de l'Intérieur sur "l'avancement des travaux au sein du groupe de travail chargé de la préparation de l'infrastructure et de l'équipement de la nouvelle police".

(n° 378 - renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

2. M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "les listes noires qui ont été diffusées dans les services officiels par le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme".

(n° 379 - renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

3. M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'invitation à participer à la deuxième phase du programme JSF".

(n° 380 - renvoi à la commission de la Défense nationale)

4. M. Karel Van Hoorebeke au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le maintien de la position du gouvernement belge à l'égard de l'Autriche".

(n° 381 - renvoi à la commission des Relations extérieures)

5. M. Bart Laeremans au ministre de l'Intérieur sur "l'accord bruxellois de courtoisie linguistique et le rôle du vice-gouverneur de Bruxelles".

(n° 382 - transformée en question orale)

6. M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "ses projets de réduction de la durée du travail".

(n° 383 - renvoi à la commission des Affaires sociales)

Retrait

Par lettre du 3 mai 2000, M. Gerolf Annemans fait savoir qu'il retire son interpellation sur "le coût de l'opération de régularisation calculé par le Bureau du Plan" (n°377).

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 3 MEI 2000

MEDEDELINGEN

SENAAT

Overgezonden wetsontwerpen

Bij brieven van 26 april 2000 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geëvoeerde wetsontwerpen :

- wetsontwerp tot wijziging van de nieuwe gemeentewet, alsook de gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932 (nr. 451/5);
- wetsontwerp tot wijziging van de provinciewet (nr. 450/5).

Bij brief van 27 april 2000 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geamendeerde wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 42 en 51 van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders (nr. 289/5).

Ter kennisgeving

Aangenomen wetsontwerpen

Bij brieven van 27 april 2000 zendt de Senaat de volgende wetsontwerpen over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen :

- wetsontwerp houdende instemming met het Aanvullend Protocol bij het Europees Sociaal Handvest ter invoering van een systeem van collectieve klachten, gedaan te Straatsburg op 9 november 1995 (nr. 610/1);
- wetsontwerp houdende instemming met het Instrument tot wijziging van het Statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar vijfentachtigste zitting te Genève op 19 juni 1997 (nr. 611/1);
- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland inzake het vervoer van aardgas door middel van een pijpleiding tussen het Koninkrijk België en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, ondertekend te Brussel op 10 december 1997 (nr. 612/1);

SEANCE PLENIERE
MERCREDI 3 MAI 2000

COMMUNICATIONS

SÉNAT

Projets de loi transmis

Par messages du 26 avril 2000, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, les projets de loi suivants; le Sénat ne les ayant pas évoqués :

- projet de loi modifiant la nouvelle loi communale ainsi que la loi électorale communale, coordonnée le 4 août 1932 (n° 451/5);
- projet de loi modifiant la loi provinciale (n° 450/5).

Par message du 27 avril 2000, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi modifiant les articles 42 et 51 des lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées le 19 décembre 1939; le Sénat ne l'ayant pas amendé (n° 289/5).

Pour information

Projets de loi adoptés

Par messages du 27 avril 2000, le Sénat transmet, tels qu'il les a adoptés en séance de cette date, les projets de loi suivants :

- projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel à la Charte sociale européenne prévoyant un système de réclamations collectives, fait à Strasbourg le 9 novembre 1995 (n° 610/1);
- projet de loi portant assentiment à l'Instrument pour l'amendement de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, adopté par la Conférence internationale du Travail à sa quatre-vingt-cinquième session, à Genève le 19 juin 1997 (n° 611/1);
- projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le gouvernement du Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord relatif au transport de gaz naturel par canalisation entre le Royaume de Belgique et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, signé à Bruxelles le 10 décembre 1997 (n° 612/1);

- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden ter uitvoering van het Europees Verdrag inzake sociale zekerheid van 14 december 1972, met de Bijlage bij de Overeenkomst en met de Administratieve Schikking voor de toepassing van de Overeenkomst, gedaan te Brussel op 24 juni 1996 (nr. 613/1);

- wetsontwerp houdende instemming met de Internationale Koffieovereenkomst van 1994, opgemaakt te Londen op 30 maart 1994 (nr. 614/1).

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Evocatie

Bij brief van 28 april 2000 deelt de Senaat mee dat op 28 april 2000, met toepassing van artikel 78 van de Grondwet, tot evocatie is overgegaan van het wetsontwerp inzake informaticacriminaliteit (nr. 213/7).

Ter kennisgeving

REGERING

Verslag

Bij brief van 27 april 2000 zendt de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, overeenkomstig artikel 3 van de wet van 7 februari 1994 om het beleid van ontwikkelingssamenwerking te toetsen aan de eerbied voor de rechten van de mens, de verslagen over aangaande de ontwikkelingssamenwerking en de mensenrechten voor de periode 1998.

Ingediend ter griffie, in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Overgezonden koninklijk besluit

Bij brief van 11 april 2000 zendt de minister van Financiën, overeenkomstig artikel 3, § 1 van de wet van 11 mei 1995 inzake de tenuitvoerlegging van de besluiten van de Veiligheidsraad van de Organisatie van de Verenigde Naties, het koninklijk besluit van 17 februari 2000 over betreffende de beperkende maatregelen tegen de Taliban van Afghanistan.

Dit besluit past de resolutie 1267 (1999) toe, genomen door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties op 15 oktober 1999 en in werking getreden op 14 november 1999.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

- projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas pris en exécution de la Convention européenne de sécurité sociale du 14 décembre 1972, à l'Annexe à l'Accord et à l'Arrangement administratif pour l'application de l'Accord, faits à Bruxelles le 24 juin 1996 (n° 613/1);

- projet de loi portant assentiment à l'Accord international de 1994 sur le café, fait à Londres le 30 mars 1994 (n° 614/1).

Renvoi à la commission des Relations extérieures

Evocation

Par message du 28 avril 2000, le Sénat informe de la mise en oeuvre, en application de l'article 78 de la Constitution, le 28 avril 2000, de l'évocation du projet de loi relatif à la criminalité informatique (n° 213/7).

Pour information

GOUVERNEMENT

Rapport

Par lettre du 27 avril 2000, le secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, adjoint au ministre des Affaires étrangères, transmet, conformément à l'article 3 de la loi du 7 février 1994 pour évaluer la politique de coopération au développement en fonction du respect des droits de l'homme, les rapports sur la coopération au développement et les droits de l'homme pour la période 1998.

Dépôt au greffe, à la bibliothèque et renvoi à la commission des Relations extérieures

Arrêté royal transmis

Par lettre du 11 avril 2000, le ministre des Finances transmet, conformément à l'article 3, § 1er de la loi du 11 mai 1995 relative à la mise en oeuvre des décisions du Conseil de sécurité de l'Organisation des Nations unies, l'arrêté royal du 17 février 2000 relatif aux mesures restrictives à l'encontre des Talibans d'Afghanistan.

Cet arrêté met en oeuvre la résolution 1267 (1999) adoptée par le Conseil de sécurité des Nations unies le 15 octobre 1999 et entrée en vigueur le 14 novembre 1999.

Renvoi à la commission des Relations extérieures

Wijzigingen

Bij brief van 10 april 2000 zendt de eerste minister een afschrift over van de koninklijke besluiten van 8 april 2000 met als opschrift "Regering-Ontslag" en "Regering-Benoeming".

Ter kennisgeving

Modifications

Par lettre du 10 avril 2000, le premier ministre transmet copie des arrêtés royaux du 8 avril 2000 intitulés "Gouvernement-Démission" et "Gouvernement-Nomination".

Pour information

ARBITRAGEHOF**Prejudiciële vragen**

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van :

- de prejudiciële vraag betreffende artikel 135, §3, van het Wetboek van strafvordering, gesteld door het hof van beroep te Gent bij arrest van 21 maart 2000, inzake L. Verbanck en anderen;

(rolnummer : 1924)

- de prejudiciële vraag betreffende het decreet van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap van 13 juli 1972 tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gesteld door de Raad van State bij arrest van 23 februari 2000, inzake L. Van Winsen en anderen tegen de Vlaamse Gemeenschap;

(rolnummer : 1935)

- de prejudiciële vragen betreffende artikel 1, §2, 5°, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekrachtigd bij artikel 90 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, gesteld door de Raad van State bij arresten van 29 februari 2000, inzake M. Baetsle tegen het Vlaamse Gewest en inzake de stad Tielt tegen het Vlaamse Gewest; de beschikking tot samenvoeging van deze zaken.

(rolnummers : 1931, 1932 en 1936)

Ter kennisgeving

COUR D'ARBITRAGE**Questions préjudicielles**

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie :

- la question préjudicielle relative à l'article 135, § 3, du Code d'instruction criminelle, posée par la cour d'appel de Gand par arrêt du 21 mars 2000, en cause de L. Verbanck et autres;

(n° du rôle : 1924)

- la question préjudicielle relative au décret du 13 juillet 1972 du Conseil culturel de la Communauté culturelle néerlandaise modifiant la loi du 7 août 1931 sur la conservation des monuments et des sites, posée par le Conseil d'Etat par arrêt du 23 février 2000, en cause de L. Van Winsen et autres contre la Communauté flamande;

(n° du rôle : 1935)

- les questions préjudicielles relatives à l'article 1er, § 2, 5°, de l'arrêté royal du 24 décembre 1993 portant exécution de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays, confirmé par l'article 90 de la loi du 30 mars 1994, portant des dispositions sociales, posées par le Conseil d'Etat par arrêts du 29 février 2000, en cause de M. Baetsle contre la Région flamande et en cause de la ville de Tielt contre la Région flamande; l'ordonnance de jonction de ces affaires.

(n°s du rôle : 1931, 1932 et 1936)

Pour information

REKENHOF**HCI-conferentie F-16**

Bij brief van 26 april 2000 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof het syntheseverslag over van de controles die werden uitgevoerd door de "HCI-conferentie F-16", met als titel "Lessons Learned Paper".

Dat verslag werd in 1997 in Lexington goedgekeurd na een onderhandeling tussen de vertegenwoordigers van de Rekenkamers van de Verenigde Staten, België, Nederland, Noorwegen en Denemarken.

COUR DES COMPTES**Conférence ISC F-16**

Par lettre du 26 avril 2000, le premier président de la Cour des comptes transmet le rapport de synthèse des contrôles effectués par la "Conférence ISC F-16" intitulé "Lessons Learned Paper".

Ce rapport a été approuvé en 1997, à Lexington, à l'issue d'une négociation entre les représentants des Cours des comptes des Etats-Unis, de la Belgique, des Pays-Bas, de la Norvège et du Danemark.

Aan de essentiële punten die erin worden behandeld heeft het Rekenhof in een "algemene uiteenzetting" en in een briefwisseling met de Belgische ministers van Landsverdediging en Economie een grondig onderzoek gewijd.

Verzonden naar de commissie "Legeraankopen"

Il reste que les points essentiels qui y sont abordés ont fait l'objet d'un examen approfondi dans un "exposé général" de la Cour des comptes et d'une correspondance échangée entre celle-ci et les ministres belges de la Défense nationale et de l'Economie.

Renvoi à la commission "Achats militaires"

JAARVERSLAG

Federaal Planbureau

Bij brief van 28 april 2000 zendt het Federaal Planbureau het jaarverslag 1999 van de interdepartementale Commissie duurzame Ontwikkeling over.

Rondgedeeld

RAPPORT ANNUEL

Bureau fédéral du plan

Par lettre du 28 avril 2000, le Bureau fédéral du Plan transmet le rapport 1999 de la Commission interdépartementale du Développement durable.

Distribution

RESOLUTIES

Europees Parlement

Bij brief van 11 april 2000 zendt de secretaris-generaal van het Europees Parlement de teksten over van zes resoluties aangenomen door deze vergadering :

1. resolutie over het mediterrane beleid;

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

2. resolutie over de mededeling van de Commissie aan de Raad, aan het Europees Parlement, aan het Economisch en Sociaal Comité en aan het Comité van de Regio's over de uitvoering van maatregelen ter bestrijding van kindersekstoerisme;

3. resolutie over het Groenboek van de Commissie "Wettelijke aansprakelijkheid voor producten met gebreken";

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, naar de commissie voor de Justitie en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

4. resolutie over asielzoekers en migranten : actieplannen voor de landen van oorsprong en doorreis;

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, naar de commissie voor de Justitie, naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

RÉSOLUTIONS

Parlement européen

Par lettre du 11 avril 2000, le secrétaire général du Parlement européen transmet le texte de six résolutions adoptées par cette assemblée :

1. résolution sur la politique méditerranéenne;

Renvoi à la commission des Relations extérieures et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

2. résolution sur la communication de la Commission au Conseil, au Parlement européen, au Comité économique et social et au Comité des régions sur la mise en oeuvre des mesures de lutte contre le tourisme sexuel impliquant des enfants;

3. résolution sur le Livre vert de la Commission sur la responsabilité civile du fait des produits défectueux;

Renvoi à la commission des Relations extérieures, à la commission de la Justice et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

4. résolution sur les demandeurs d'asile et migrants : plans d'action pour les pays d'origine ou de transit;

Renvoi à la commission des Relations extérieures, à la commission de la Justice, à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

5. resolutie over het werkdokument van de Commissie "Elektriciteit uit duurzame bron en de interne markt voor elektriciteit";

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middens-tand en de Landbouw en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

6. resolutie over vliegtuigen met geluiddempings-systemen.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de maatschappelijke Hernieuwing, naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

5. résolution sur l'électricité produite à partir de sources d'énergie renouvelables et le marché de l'électricité;

Renvoi à la commission des Relations extérieures, à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

6. résolution sur les avions équipés de dispositifs d'insonorisation.

Renvoi à la commission des Relations extérieures, à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société, à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

ADVIEZEN

Nationale Arbeidsraad

De nationale Arbeidsraad heeft de volgende adviezen overgezonden :

- het advies nr. 1306 over de vereenvoudiging en de modernisering van de sociale administratie bij te houden door de werkgevers;
- het advies nr. 1307 over de modernisering van het statistisch apparaat van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid - Loonstatistieken, indexcijfer van de regelingslonen;
- het advies nr. 1308 over het IAO-verdrag nr.182 betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid - Mogelijkheid tot ratificatie door België.

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

Federale Raad voor duurzame ontwikkeling

De Federale Raad voor duurzame ontwikkeling heeft een advies overgezonden betreffende het voorontwerp van federaal plan ter bestrijding van verzuring en troposferische ozon.

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de maatschappelijke Hernieuwing

AVIS

Conseil national du Travail

Le Conseil national du Travail a transmis les avis suivants :

- l'avis n° 1306 sur la simplification et la modernisation de l'administration sociale à tenir par les employeurs;
- l'avis n° 1307 sur la modernisation de l'appareil statistique du ministère de l'Emploi et du Travail - Statistiques salariales, indice des salaires conventionnels;
- l'avis n° 1308 sur la Convention n° 182 de l'OIT concernant l'interdiction des pires formes de travail des enfants - Possibilité de ratification par la Belgique.

Renvoi à la commission des Affaires sociales

Conseil fédéral du développement durable

Le Conseil fédéral du développement durable a transmis un avis sur l'avant-projet de plan fédéral de lutte contre l'acidification et l'ozone troposphérique.

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

VARIA**Vlaamse Beroepsvereniging Tandartsen**

Bij brief van 17 april 2000 zendt de voorzitter van de Vlaamse Beroepsvereniging Tandartsen het standpunt van de Vlaamse Beroepsvereniging Tandartsen in verband met tandprothesisten naar aanleiding van de enquête van Test-Gezondheid en het continu lobby-werk van Fetapro.

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de maatschappelijke Hernieuwing

Nationaal Instituut voor de statistiek

Het Nationaal Instituut voor de statistiek heeft zijn maandschrift van maart 2000 betreffende de statistieken van binnenlandse handel en vervoer overgezonden.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw en naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven

DIVERS**"Vlaamse Beroepsvereniging Tandartsen"**

Par lettre du 17 avril 2000, le président de la "Vlaamse Beroepsvereniging Tandartsen" transmet la position de la "Vlaamse Beroepsvereniging Tandartsen" à l'égard des mécaniciens dentaires à la suite de l'enquête de Test-Santé et du lobbying continu de Fetapro.

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

Institut national de statistique

L'Institut national de statistique a transmis sa publication mensuelle de mars 2000 relative aux statistiques du commerce intérieur et des transports.

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture et à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques